

Praktisch Schatten in de praktijk

Op 1 juli 2024 werd de (tijdelijke) wijziging in het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten van kracht. Deze wijziging heeft directe gevolgen voor de manier waarop de arbeidsongeschiktheid van werknemers die op het beoordelingsmoment werkzaam zijn wordt beoordeeld. Arbeidsdeskundige Ben van Lieshout, die workshops over het onderwerp geeft, zet de belangrijkste gevolgen op een rij.

TEKST | Ben van Lieshout

De belangrijkste verandering is dat de beoordeling van de mate van arbeidsongeschiktheid als aan de voorwaarden wordt voldaan voortaan uitsluitend gebaseerd wordt op het feitelijke inkomen van de werknemer. Dit betekent dat er minder nadruk wordt gelegd op een volledige medische/arbeidsdeskundigebeoordeling en dat de focus verlegd wordt naar de inkomenspositie van de werknemer. De wijziging is ingevoerd om de beoordelingsprocedure te versnellen en de achterstand in WIA-dossiers te verkleinen. Door alleen naar het inkomen te kijken, kunnen de beoordelingen sneller worden afgerond. Ook zal het voor werknemer en werkgever duidelijker zijn omdat aangesloten wordt bij de feitelijke situatie.

De wijziging, die geldt voor 3 jaar, komt in het kort hierop neer:

- Als voldaan wordt aan de voorwaarden voor praktisch schatten, vindt de vaststelling van de mate van arbeidsongeschiktheid daarop plaats en is een theoretische

schatting niet aan de orde tenzij de uitkomst 80-100% arbeidsongeschikt is. In dat geval moet wel een volledig theoretische en praktische beoordeling plaatsvinden.

- De verzekeringsarts blijft betrokken maar het onderzoek beperkt zich tot de vraag of er sprake is van ongeschiktheid voor de laatst uitgevoerde arbeid door ziekte, gebrek, zwangerschap of bevalling en de vraag of er sprake is van een overschrijding van de belastbaarheid in de werkzaamheden (een volledig beeld van de belastbaarheid -FML is niet aan de orde)
- Wegvallen of wijziging van de arbeid is geen aanleiding voor een herbeoordeling; wijziging van de belastbaarheid kan dat wel zijn.

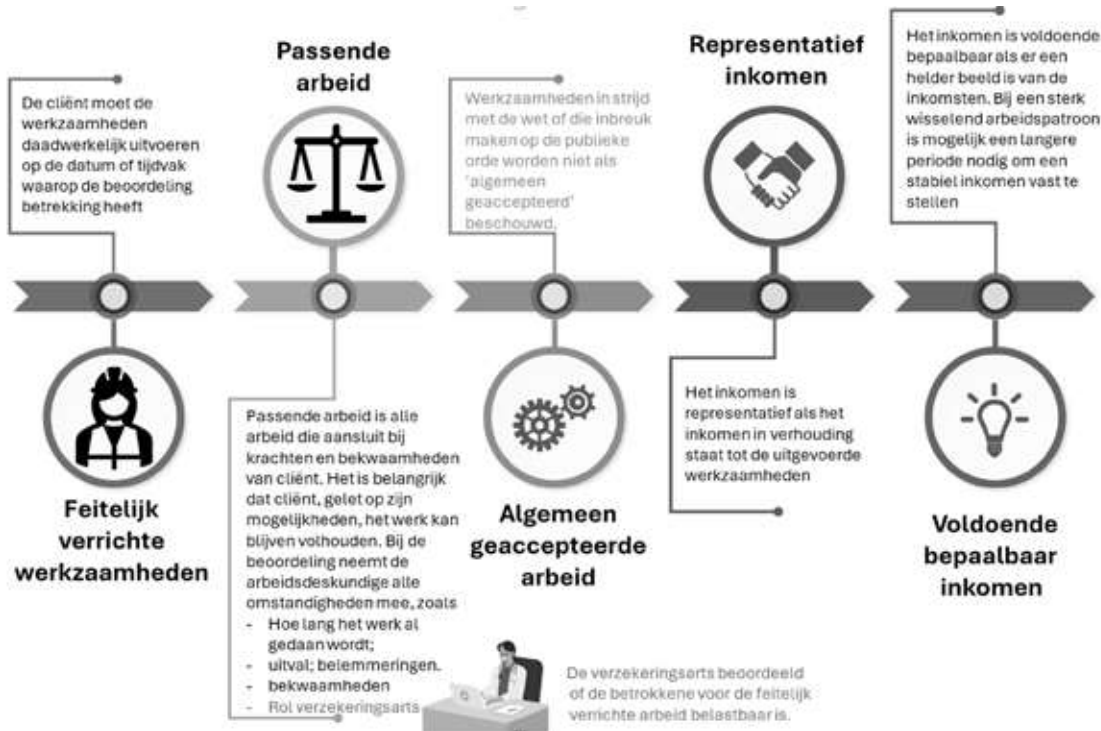
De wijziging geldt ook voor herbeoordelingen. Echter alleen als deze betrekking hebben op een beoordelingsdatum na 1 juli 2024 (dus niet bij een lopende bezwaarzaak of beoordeling met TWK). Ook is de wijziging van het Schattingsbesluit op zich geen aanleiding voor een herbeoordeling. Bovendien moet er sprake zijn van een wijziging van de belastbaarheid

1 De impact van de het schattingsbesluit

2

De voorwaarden voor praktisch schatten zijn op zich niet gewijzigd

waardoor het feitelijk werk niet meer verricht kan worden. Als er sprake blijft van geschiktheid voor het werk waarop de eerdere schatting is gebaseerd (ook als hierin niet meer gewerkt wordt) blijft dit de basis van de beoordeling. Ook na 1 juli 2027.

De handreiking van UWV geeft onder meer aan dat de praktische schatting een reëel beeld moet geven van wat iemand met zijn beperkingen kan verdienen op de arbeidsmarkt. Er mag niet worden geschat op een 'witte ravenbaan'. Hiervan is sprake als de voorwaarden waaronder het werk wordt verricht zo bijzonder en op de persoon zijn toegesneden, dat kan worden gesteld dat dit werk elders op de arbeidsmarkt niet of nauwelijks voorkomt.

Zie illustratie 1: De impact van het schattingsbesluit

Toets van het Re-integratieverslag

De beoordeling van de re-integratie-inspanningen en de loonsanctie zijn niet gewijzigd. Bij WIA-aanvragen zal - uitzonderingen daargelaten - eerst de toets van het re-integratieverslag plaatsvinden.

Als iemand werkzaam is en de resterende arbeidsmogelijkheden worden niet volledig benut, bijvoorbeeld omdat er minder gewerkt wordt dan volgens de belastbaarheid mogelijk is, of als het loon minder is dan bij de resterende mogelijkheden, dan mogen verdere acties verwacht worden. Bijvoorbeeld verder zoeken in spoor 1, tijdig en

Ben van Lieshout is register arbeidsdeskundige met een wetstechnische achtergrond. Hij is bijna 45 jaar werkzaam in de sociale verzekerings, waarvan ruim 25 jaar als (staf)arbeidsdeskundige in loondienst. Na zijn vervroegde pensionering (2024) blijft hij cursussen vooralsnog verzorgen vanuit Buro Ben van Lieshout/SV College. Het SV College geeft ook een workshop over praktisch schatten. Kijk op www.svcollege.nl.

adequaat spoor 2 en passende maatregelen bij stagnatie door de werknemer.

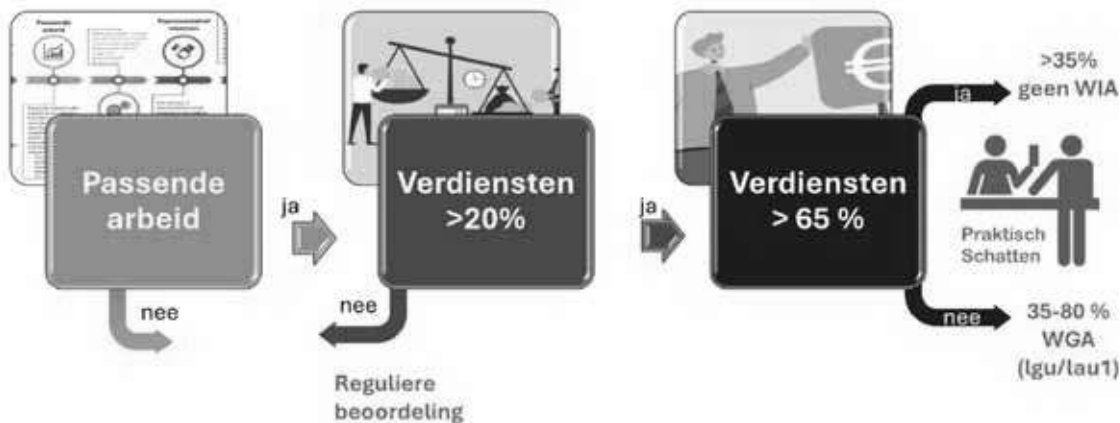
Als het om een herbeoordeling WIA gaat dan is de toets van het re-integratieverslag dan wel loonsanctie niet aan de orde. Uiteraard blijft de arbeidsrechtelijke re-integratie inspanningsverplichting (7:658 BW) bestaan. Zie illustratie 2: Voorwaarden]

Claimbeoordeling WIA

[zie illustratie 3: Claimbeoordeling WIA]

Bij de claimbeoordeling in het kader van praktisch schatten is de (dedicated) arbeidsdeskundige van UWV in the lead. Met betrekking tot de vraag of de werkzaamheden, gelet op de belastbaarheid, mogelijk zijn zal de arbeidsdeskundige de verzekeringsarts inschakelen. De overige voorwaarden worden door de arbeidsdeskundige van UWV getoetst. Denk daarbij aan bijvoorbeeld bekwaamheden, werkomstandigheden en representatief loon. De UWV-arbeidsdeskundige toetst op basis van verkregen, opgevraagde informatie en kan, indien noodzakelijk, een werkplekonderzoek doen. Als de praktische schatting op minder dan 35% arbeidsongeschiktheid uitkomt, wordt de WIA geweigerd. In alle andere gevallen zal de praktische schatting leiden tot 35-80% WGA. Bij een uitkomst van 80-100% is immers een volledige beoordeling aan de orde.

[Zie illustratie 4: wijziging na praktisch schatten]

3 Claim-beoordeling WIA

Tips voor de Poortwachterspraktijk

De rol van de bedrijfsarts

De bedrijfsarts zal duidelijk moeten zijn over de belastbaarheid van de werknemer zodat bepaald kan worden of de werkzaamheden passend zijn of dat er nog belemmeringen zijn die aandacht behoeven. Als er een urenbeperking speelt, moet de bedrijfsarts ook aangeven of deze in zijn algemeenheid speelt of in de specifieke werksituatie (overschrijdingen/knelpunten die met minder uren te compenseren zijn). Ook de prognose kan van belang zijn. De bedrijfsarts kan bij de beschrijving van de belastbaarheid gebruik van van de diverse methodieken (FML, IZP, BML, BAR etc.)

Re-integratie-inspanningen

Als gewerkt wordt tijdens de loondoorbetalingsperiode zal nagegaan moeten worden of verdere re-integratie-inspanningen aan de orde zijn. Hierbij kan een dilemma ontstaan: bijvoorbeeld of spoor 2 ingezet moet worden wanneer daar een bevredigend resultaat wordt verwacht. Onderbouwen van keuzes is hierbij belangrijk. Tip: Pak er zonnig de Werkwijzer Poortwachter bij.

Informatie over het werk

Zorg dat er een duidelijk beeld is van de functie waarin gewerkt wordt. Geef een beeld van het bedrijf, de branche en de plaats van de functie in de organisatie. Geef verder aan om welke functie het gaat, het arbeidspatroon, de werkplek en de werkomstandigheden en beschrijf de werkzaamheden zo nodig op taakniveau. Hierbij kan vaak gebruik gemaakt worden van bestaande werkbeschrijvingen,

4 Wijziging na praktisch schatten

Het wegvallen of verminderen van de werkzaamheden is geen aanleiding om de mate van arbeidsongeschiktheid te herzien resp. over te gaan tot een vaststelling van de theoretische mate van arbeidsongeschiktheid zolang er sprake is van geschiktheid voor het werk waarop de praktische schatting is gebaseerd.

waar nodig naar de omstandigheden aangepast. Denk ook aan duidelijke beschrijving als het om een "witte raaf" gaat. Per (hoofd)taak dient de karakteristieke belasting van de activiteiten beschreven te worden. Daar waar nodig dient de beschrijving aangevuld te worden met mate en getal, duur en frequentie waarmee de weging op belasting-belastbaarheid kan worden gedaan. Beschrijf ook mogelijke knelpunten en oplossingen daarvoor.

Inkomsten uit arbeid

Het door werkgever verstrekte inkomen dient representatief te zijn. Geef aan waarop het loon is gebaseerd en hoe het zich verhoudt met de verrichte werkzaamheden:

- Loonregeling /cao
- Reële individuele afspraken (motiveren)
- Zo nodig (officieel) loonwaardeonderzoek

Maak waar mogelijk gebruik van een forfaitaire loonstrook of eventueel de berekening op loonwijzer.nl met duidelijkheid over aanvullingen, compensatie via verzekeraar/pensioen, sociaal loon e.d. (dit zijn geen onderdelen van het loon voor de praktische schatting).

Als (nog) geen stabiel inkomen kan worden vastgesteld, zal er geen praktische schatting kunnen plaatsvinden en zal de uitkomst van de theoretische schatting bepalend zijn.

Communicatie en verslaglegging

Het is voor alle partijen van belang dat er goede afspraken gemaakt worden en dat deze ook goed vastgelegd zijn. Evalueer ook regelmatig de voortgang van het traject en stel zonodig afspraken bij. Bij iedere evaluatie dient aandacht te zijn voor de visie van de werknemer.

Op het moment dat de Wia-aanvraag aan de orde is is het van belang om duidelijkheid te hebben over de situatie die na de loondoorbetalingsperiode ontstaat. Als er een arbeidsdeskundig onderzoek heeft plaatsgevonden rond de eerstejaarsevaluatie kan geadviseerd worden om een aanvullend onderzoek te doen als bij de aanvraag WIA werk in beeld is. Als alle informatie over de werkzaamheden die op einde wachttijd worden verricht bekend zijn, heeft UWV voldoende informatie om een inschatting te kunnen maken en geeft dit ook duidelijkheid aan werkgever en werknemer over de werksituatie na de loondoorbetalingsperiode. Bij een praktische schatting zal de WIA-beoordeling aansluiten en recht doen aan de feitelijke situatie. Bij een theoretische schatting is dat vaak niet het geval.

Zie ook de handreiking Praktisch Beoordeling van UWV

12 maart 2025 - Hotel Veenendaal

21^E TBV CONGRES

Vrouwspecifieke aandoeningen in de praktijk van de bedrijfs- en verzekeringsarts

**RESERVEER JE PLEK VOOR
12 MAART 2025 – MELD JE AAN!**

sensio opleidingen

ontmoeten * verbinden * groeien

Vergroot uw kennis en vaardigheden

Sensio biedt hoogwaardige bij- en nascholing op het gebied van Sociale Zekerheid.

- ✓ Speciaal voor professionals
- ✓ Actuele en praktijkgerichte kennis
- ✓ In Company scholing op maat
- ✓ Hoge kwaliteit tegen de beste prijs

www.sensio.nl